

ДЕРЖАВНА НАУКОВА УСТАНОВА
« ЦЕНТР ІННОВАЦІЙНИХ МЕДИЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
НАН УКРАЇНИ»
(ДНУ «ЦІМТ НАН України»)

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ **«Професійна та наукова етика. Біоетика»**

Галузь знань	I Охорона здоров'я та соціальне забезпечення
Шифр та назва спеціальності	I2 Медицина
Назва освітньо-наукової програми	Медицина: Хірургія Медицина: Акушерство та гінекологія
Статус навчальної дисципліни	Вибіркова
Форма навчання	Денна
Обсяг освітньої компоненти	90 год, 3 кредити ЄКТС Лекції – 20годин Практичні заняття – 30 годин Самостійна робота – 40 годин
Підсумковий контроль	Диференційований залік

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Анотація дисципліни

Предметом навчальної дисципліни «Професійна та наукова етика. Біоетика» є методологічні основи наукових досліджень та практичної діяльності в медицині. Дисципліна спрямована на формування у аспіранта почуття найвищої соціально-правової, моральної та професійної відповідальності в процесі майбутньої діяльності; розуміння морально-етичних принципів вирішення з позицій біоетичного світогляду окремих проблем догляду за хронічно хворими та інвалідами, надання допомоги хворим на СНІД, проблем психіатрії і досліджень психіки людини, наркології й онкології; ознайомлення з новітніми розробками в галузі біомедичної етики, нормами і принципами міжнародного права, що регулюють медичну діяльність; використання у своїй майбутній практичній діяльності правових, технічних, природоохоронних, профілактичних та освітньо-виховних заходів, спрямованих на забезпечення здорових і безпечних умов існування людини в сучасних умовах

Мета та завдання дисципліни

Метою дисципліни є засвоєння етико-гуманістичних основ медицини, медичної етики і біомедичної етики; розкриття змісту міжнародно визнаного етичного стандарту медичної практики; навчання майбутніх спеціалістів компетентному користуванню етичним стандартом в складних проблемних ситуаціях професійної діяльності

Компетентності, формуванню яких сприяє освітня компонента

- Здатність застосовувати отримані знання, розв'язувати складні задачі та практичні проблеми у професійній діяльності лікаря із застосуванням теорій, положень, принципів та норм гуманітарних, фундаментальних та клінічних наук в умовах інформаційності й комплексності.
- Здатність абстрактного, логічного мислення, аналізу і синтезу.
- Здатність до підвищення професійної кваліфікації.
- Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми, здатність генерувати ідеї.
- Готовність діяти у відповідності до норм моралі та етичних принципів.
- Здатність до спілкування у професійному середовищі та з представниками інших професій у національному та міжнародному контексті.
- Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконаних робіт

Результати навчання

- Демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця.
- Дотримуватися вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності.
- Дотримуватись у своїй діяльності основних положень міжнародних правових актів гуманістичного спрямування та регламентуючих правових документів стосовно фахової діяльності.
- Здатність оцінювати сучасні підходи до проблем еутаназії.
- Використовуючи принципи медичної деонтології, запобігати виникненню ятрогеній і корегувати наслідки ятрогенних впливів.
- Демонструвати розуміння нормативно-правового регулювання взаємовідносин лікар-хворий;
- Уміти з дотриманням етичних норм формувати комунікаційну стратегію з суб'єктами взаємодії, застосовувати демократичні технології прийняття колективних рішень, враховуючи власні інтереси і потреби інших, використовувати ефективні стратегії спілкування залежно від ситуації

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва модулю	Зміст модулю
Змістовий модуль 1. Загальні питання медичної етики: історія розвитку, основні принципи, правове регулювання	Тема 1.1 Медична етика як наукова дисципліна. Нормативно-правова основа медичної етики. Тема 1.2. Медична етика як наукова дисципліна. Нормативно-правова основа медичної етики
Змістовий модуль 2. Етичні проблеми та принципи медичної практики та біомедичних досліджень	Тема 2.1. Етичні проблеми медицини початку й кінця життя. Тема 2.2. Соціально-філософські аспекти етичних проблем в медицині. Тема 2.3. Етико-правове регулювання біомедичних досліджень. Доклінічні дослідження та клінічні випробування лікарських засобів в Україні

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
85 – 89	B	добре
75 – 84	C	
70 – 74	D	задовільно
60 – 69	E	
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 – 34	F	незадовільно з можливістю повторного вивчення дисципліни

ПОЛІТИКА ОПАНУВАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Політика доброчесності	Відповідно до вимог «Положення про академічну доброчесність в ДНУ «ЦІМТ НАН України» http://cimt.com.ua/wp-content/uploads/2025/07/7.-polozhennja-pro-akademichnu-dobrochesnist-1.pdf

Засоби оцінювання успішності

Поточне оцінювання Мінімальна кількість – 40 балів Максимальна кількість – 60 балів				Підсумковий контроль Мінімальна кількість – 20 балів Максимальна кількість – 40 балів	
Види робіт	Кількість	Бал (за одиницю)	Всього балів	Диференційований залік	1-40
Робота на практичних (семінарських) заняттях	15	2	30		
Індивідуальні завдання (есе, реферат, презентація)	2	10	20		
Модульна контрольна робота (тестування)	2	5	10		
			60		40
Всього		100			

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основна література

1. Алексеєнко А.П., Лісовий В.М. Соціально-філософські та етичні проблеми медицини. – Харків, Колегіум, 2010. – 340 с.
2. Основи біоетики та біобезпеки : навчальний посібник / В. М. Бобирьов та ін. Вінниця : Нова Книга, 2020. 248 с.
3. Білоконь С. В. Основи біоетики та біобезпеки: навчальний посібник / С. В. Білоконь. – Одеса: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова, 2017. – 155с.
4. Терешкевич Р. Т. Основи біоетики та біобезпеки : підручник. Київ : Укрмедкнига, 2020. 400 с. Запорожан В. М. Біоетика: підручник/ В. М. Запорожан, М. Л. Аряєв. – К.: Здоров'я, 2015. – 288 с.
5. Ковальова О.М., Сафаргаліна-Корнілова Н.А., Герасимчук Н.М. Деонтологія в медицині: підручник. Харків, 2014.– 258 с.
6. Спиця Н.В. Деонтологія в медицині. Навчально-методичний посібник для студентів II курсу медичних та фармацевтичних факультетів. – Запоріжжя: ЗДМУ, 2017. – 60 с.
7. Методологія наукових досліджень в медицині: навч. посібник / В. Д. Бабаджан, Н. С. Бакуменко, О. І. Кадикова та ін.; за ред. П. Г. Кравчуна, В. Д. Бабаджана, В. В. М'ясоєдова. Харків : ХНМУ, 2020. 386 с.

Допоміжна література

1. Антологія біоетики / за ред. Ю. І. Кундієва. – Львів: БАК, 2013. – 592 с.
2. Боднар Г. В. Паліативна медична допомога / Г.В. Боднар, І.С. Вітенко, О.Ю. Попович. – Київ.– 2013. – 110 с.
3. Запорожан В. М. Від біоетики до ноетики / В. М. Запорожан // Вісник НАН України. – 2014. – № 12. – С. 22-30.
4. Запорожан В. М. Ноетика як новий напрямок соціогуманітарної культури і філософії / В. М. Запорожан// Інтегративна антропологія. – 2015. – № 1-2 (5-6). – С. 3-10.
5. Кундієв Ю. Біоетика: витоки, стан, перспективи / Ю. Кундієв, М. Кисельов // Вісник НАН України. – 2013. – № 8. – С. 6-8.
6. Москаленко, В. Ф. Біоетика : філос.-методол. та соц.-мед. пробл. / В.Ф. Москаленко, М.В. Попов. – Вінниця : Нова книга, 2005. – 218 с.
7. Сучасні проблеми біоетики / Від. ред. Кундієв Ю. – К. : Академперіодика, 2009. – 287 с.
8. Bioethics. An Anthology / ed. by Н. Kuhze, Р. Singer.– Oxford: Blackwell Publ. Ltd, 2015.– 600 р.
9. Convention for Protection of Human Rights of the human Being with regard to the application of biology and medicine: Convention of Human Rights and Biomedicine. DIR/JUR 996/14. – Strasburg, November 2011. <https://rm.coe.int/168007cf98>, https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_334#Text

Інформаційні ресурси

1. Офіційний веб-сайт Всесвітньої організації охорони здоров'я: веб-сайт: URL:<http://www.who.int/>
2. Офіційний веб-сайт Міністерства освіти і науки України: веб-сайт: URL:<http://mon.gov.ua/>
3. Офіційний веб-сайт Міністерства охорони здоров'я України: веб-сайт. URL: <http://www.moz.gov.ua/ua/portal/>